

25 ספטמבר 2018

ט"ז תשרי, תשע"ט

לכבוד

מר ניר ברקת, עו"ד אלי מלכה, מר יורם הלוי, עו"ד תנ"צ איילת אלישר
ראש עיריית ירושלים היועמ"ש לעיריית ירושלים מפקד מחוז ירושלים יועמ"ש משטרת ישראל

שלום רב,

הנדון: הפרדה מגדרית אסורה ברחוב מאה שערים בירושלים

בדיקה שנעשתה ברחוב מאה שערים בירושלים הלילה הוכיחה כי נעשית הפרדה אסורה בין גברים לנשים ברחוב זה. ההפרדה נעשית, בין היתר, באמצעות הצבת "סדרנים" מטעם, שמכווינים את העוברים ושבים לדרך המסוימת בה עליהם ללכת, בהתאם למינם/ן.

הפרדה מגדרית במרחב הציבורי, ברחובות עיר, מהווה הפליה אסורה ומנוגדת לדין. הפרדה כזו מנוגדת הן לכללי המשפט החוקתי, הן לכללי המשפט המנהלי והן לכללי המשפט הפרטי. זוהי אחריותכם לפעול על מנת ששנשים תוכלנה להתהלך בכל המרחב הציבורי, ובכלל זאת רחובות מאה שערים, ללא הגבלה כלשהי.

בית המשפט העליון כבר דן באי חוקיותה של הפרדה בין גברים ונשים ברחובות עיר, במסגרת עתירה שהוגשה כנגד הפרדה ברחובות מאה שערים בירושלים בחג הסוכות לפני מספר שנים. במסגרת זו, **המדינה הצהירה כי "במרחב ציבורי מובהק כגון רחובות עיר, קיים איסור על הפרדה על רקע מגדרי"**. רק בעקבות הצהרה זו, והתחייבות הגורמים הרלבנטיים, להסיר את ההפרדה, לרבות את "הסדרנים" הפרטיים שהכווינו את העוברים ושבים, הסכימה העותרת למחיקת העתירה (ראו בג"צ 6986/10 עזריה נ' משטרת ישראל [פורסם בנבו] 28.9.2010). גם בבג"צ 7521/11 עזריה נ' משטרת ישראל [פורסם בנבו] 16.10.2011, שדן במקרה דומה שאירע שנה לאחר מכן, קבע בית המשפט העליון, כי מדובר בחלק מתופעה של השתלטות פוגענית של מעטים על רבים והעתירה נמחקה רק לאחר שהתקבלה התחייבות משטרת ישראל כי פעולות הסדרנים וההפרדה המגדרית לא יתקיימו בעתיד.

יתרה מזו, המלצות הצוות המשרדי לבחינת תופעת הדרת הנשים במרחב הציבורי מיום 7 במרץ 2013 אשר קיבלו תוקף של החלטת ממשלה ביום 30 במרץ 2014 (החלטה מס' 1526), קובעות גם הן כי אין לייצר או לאפשר הסדרים שנועדו להדיר נשים מהמרחב הציבורי.

זאת ועוד: לצד החובות החלות על רשויות המדינה מכוח כללי המשפט החוקתי והמנהלי, אף המשפט הפרטי אוסר על קיומה של הפרדה במרחב הציבורי על בסיס מין. בין היתר, נקבע האיסור על ההפרדה בין גברים לנשים, בסעיף 3(א) לחוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, תשס"א-2000 (להלן: "**חוק איסור הפליה**" או "**החוק**"), כדלקמן:

"מי שעיסוקו בהספקת מוצר או שירות ציבורי או בהפעלת מקום ציבורי, לא יפלה בהספקת המוצר או השירות הציבורי, במתן הכניסה למקום הציבורי או במתן שירות במקום הציבורי, מחמת גזע, דת או קבוצה דתית, לאום, ארץ מוצא, מין, נטיה מינית, השקפה, השתייכות מפלגתית, גיל, מעמד אישי או הורות" (ההדגשה לא במקור).

הפליה בניגוד לחוק איסור הפליה היא עוולה אזרחית ואף עבירה פלילית. כן קבע המחוקק כי בגין הפרת הוראות החוק ניתן להגיש תביעה נזיקית, ואף תביעה כספית לפיצוי, ללא הוכחת נזק, וכי במקרה של הפליה בניגוד להוראות החוק, תוטל גם אחריות אישית על נושאי משרה בתאגיד, הכל כאמור בחוק. בהמשך לאמור, מניעת האפשרות מנשים וגברים לעשות שימוש חופשי במרחב הציבורי מהווה גם עוולה ברורה של מטרד ליחיד, וכן עוולת רשלנות והפרה של חובת תום הלב המוטלת על הרשות.

לאור האמור לעיל, והואיל והאחריות למניעת הדרת הנשים מוטלת הן על העירייה והן על המשטרה, נבקשכם לוודא שברחובות ירושלים לא תהיה הפרדה מגדרית, מכל סוג ואופן שהוא, כך שנשים תוכלנה להתהלך בכל המרחב הציבורי, בכל מקום בו תחפוצנה, ללא הגבלה כלשהי.

להתייחסותכם המיידית נודה.

בברכה,

מרים זלקינד, עו"ד

אלינור דוידוב

מיכל גרא מרגליות, עו"ד

מנהלת קידום מדיניות וחקיקה

מנהלת תחום הדרת נשים

מנכ"לית שדולת הנשים בישראל

העתקים :

עו"ד דינה זילבר, הממונה על יישום המלצות הצוות למיגור הדרת נשים במרחב הציבורי במשרד המשפטים.
גב' אווה מדז'יבוז', מנכ"לית הרשות לקידום מעמד האישה.